

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18327

Θέμα 260^{όν} Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 526-545**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΧΟ. *Καὶ μὴν πρὸ πυλῶν ἦδ' Ἰσμῆνη,
φιλάδελφα κάτω δάκρυ' εἰβομένη
νεφέλη δ' ὀφρύων ὑπερ αἵματόεν
ρέθος αἰσχύνει,
τέγγουσ' εὐῶπα παρειάν.* 530
- ΚΡ. *Σὺ δ', ἦ κατ' οἴκουσ ὡς ἔχιδν' ὑφειμένη
λήθουσά μ' ἐξέπινες, οὐδ' ἐμάνθανον
τρέφων δὺ' ἄτα κάπαναστάσεις θρόνων,
φέρ', εἶπέ δή μοι, καὶ σὺ τοῦδε τοῦ τάφου
φήσεις μετασχεῖν, ἦ ἔσομῃ τὸ μὴ εἰδέναί;* 535
- ΙΣ. *Δέδρακα τοῦργον, εἵπερ ἦδ' ὀμορροθεῖ,
καὶ ξυμμετίσχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας.*
- ΑΝ. *Ἄλλ' οὐκ ἔάσει τοῦτό γ' ἡ δίκη σ', ἐπεὶ
οὐτ' ἠθέλησας οὐτ' ἐγὼ κοινωσάμην.*
- ΙΣ. *Ἄλλ' ἐν κακοῖς τοῖς σοῖσιν οὐκ αἰσχύνομαι
ξύμπλουν ἐμαντήν τοῦ πάθους ποιουμένη.* 540
- ΑΝ. *Ἵν τοῦργον Ἄιδης χοὶ κάτω ξυνίστορες·
λόγοις δ' ἐγὼ φιλοῦσαν οὐ στέργω φίλην.*
- ΙΣ. *Μῆτοι, κασιγνήτη, μ' ἀτιμάσης τὸ μὴ οὐ
θανεῖν τε σὺν σοὶ τὸν θανόντα θ' ἀγνίσαι.* 545

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Δέδρακα τοῦργον ... τὸν θανόντα θ' ἀγνίσαι.****(Μονάδες 30)**

ΙΣΜΗΝΗ

Το έχω κάνει αυτό, αν βέβαια και τούτη συμφωνεί, κι έχω μερίδιο στην κατηγορία και τη δέχομαι (και συμμετέχω και δέχομαι την κατηγορία).

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Η δικαιοσύνη όμως δεν θα σου το επιτρέψει αλήθεια αυτό, γιατί ούτε κι εσύ θέλησες ούτε κι εγώ σε έκανα συνεργό.

ΙΣΜΗΝΗ

Μα μέσα στις συμφορές σου δεν ντρέπομαι να κάνω τον εαυτό μου συμμετοχο στο πάθος σου.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ο Άδης και οι θεοί του Κάτω Κόσμου ξέρουν καλά ποιοι έκαναν αυτή την πράξη· κι εγώ όποια αγαπάει με λόγια δεν τη θεωρώ δικό μου άνθρωπο.

ΙΣΜΗΝΗ

Αδελφή, μη μου στερήσεις την τιμή να πεθάνω μαζί σου και να εξαγνίσω τον νεκρό.

2. Πώς λάτρευαν τον θεό Διόνυσο οι οπαδοί του; Να αναφέρετε και να περιγράψετε το ουσιώδες γνώρισμα της διονυσιακής λατρείας.

(Μονάδες 10)

Κατά τις τελετές του Διονύσου οι οπαδοί του λάτρευαν τον θεό σε κατάσταση ιερής μανίας, άφθονης οινοποσίας, πολλών αστεϊσμών και έξαλλου ενθουσιασμού. Ουσιώδες γνώρισμα των λατρευτικών τους εκδηλώσεων ήταν η *έκσταση*, η συναισθηματική μέθη, που τους ταύτιζε με άλλα πρόσωπα, τους Σατύρους, και τους μετέθετε σε μια κατάσταση θεϊκή. Για την επιτυχία της έκστασης οι πιστοί μεταμφιέζονταν. Τυλίγονταν με δέρματα ζώων, άλειφαν το πρόσωπό τους με το κατακάθι του κρασιού (*τρυγία*) ή το σκέπαζαν με φύλλα δέντρων, φορούσαν στεφάνια από κισσό, πρόσθεταν ουρές, γένια ή κέρατα, όπως και οι ακόλουθοι του θεού.

3. Να γράψετε ένα ομόρριζο ουσιαστικό (Β' στήλη) και επίθετο (Γ' στήλη), απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμιά από τις λέξεις της Α' στήλης.

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ	Γ' ΣΤΗΛΗ
Λέξεις	Ουσιαστικά	Επίθετα
<i>έμάνθανον</i>		
<i>μετασχεῖν</i>		
<i>δέδρακα</i>		
<i>αἰσχόνομαι</i>		
<i>ποιουμένη</i>		

(Μονάδες 10)

έμάνθανον → μάθημα, φιλομαθής
μετασχεῖν → συμμετοχή, ένοχος
δέδρακα → απόδραση, δραστήριος
αίσχύνομαι → αίσχος, ανεπαίσχυντος
ποιουμένη → ποίημα, χειροποίητος

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος